

Beslissing 13 januari 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. S.S. van Gijn, advocaat te Amsterdam,

tegen:

wijlen **[naam]**,
geboren in [jaar], overleden in [maand + jaar],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven priester in het Bisdom Roermond.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 26 augustus 2011. Op 14 oktober 2011 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], vicaris-generaal van het Bisdom Roermond.

Op 19 december 2011 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn echtgenote [naam]. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur S.S. van Gijn, voornoemd. Namens het Bisdom is verschenen [naam], voornoemd en [naam], hoofd juridische zaken van het Bisdom Roermond.

2. De klacht

2.1. Klager is in 1961 naar [instelling] te [plaats] gegaan. Aangeklaagde was vanaf 1962 zijn leraar en biechtvader.

Aangeklaagde was een fantastische leraar. Het was de eerste keer dat iemand klager in aanraking bracht met boeken, muziek en kunst. Klager vond het geweldig en was trots dat aangeklaagde zich over hem ontfermde. De keerzijde was dat klager aangeklaagde moest betalen met seks.

Klager moest iedere dag om 5 uur naar aangeklaagde toe. Iedere dag vond het misbruik plaats. Het begon met strelen, maar al vrij snel werd de relatie volwassen met anale seks. Dit heeft geduurd tot klager 18 jaar werd.

Aangeklaagde nam klager ook dikwijls mee op vakantie. Klager is ervan overtuigd dat aangeklaagde van hem hield en het idee had, dat ze een relatie hadden. Klager dacht hier anders over. Ook kwam klager dikwijls bij de familie van aangeklaagde thuis.

Op enig moment is er een kentering gekomen in de "relatie". Klager heeft de eerste klas gedoubleerd. Toen hij in klas 3 van het gymnasium wederom bleef zitten, is hij over gestapt naar de havo in [plaats]. Klager verwachtte dat hij nu ook van [instelling] zou gaan, maar aangeklaagde zorgde ervoor dat hij op [instelling] bleef. Klager kreeg een brommer van aangeklaagde cadeau om naar school te kunnen.

Klager begon te stelen, maar als het uitkwam werd het door aangeklaagde gladgestreken. Hij probeerde alles om van [instelling] gestuurd te worden. Hij at niet meer met de jongens mee, hij ging later dan de anderen naar bed, hij deed geen proefwerken meer en ging niet meer naar de studies. Ieder ander werd om het minste of geringste van [instelling] gestuurd, maar klager bleef.

Na verloop van tijd ging klager in zijn seksuele omgang met aangeklaagde ook eisen stellen. Hij wilde dat er muziek opstond, dat er niet werd gezoend en dat hij op zijn rug mocht blijven liggen tijdens het seksueel misbruik.

Het misbruik stopte in 1968. Klager ging een vervolgopleiding doen in [plaats] en werd verliefd op een jongen. Hij vertelde aangeklaagde dat het over moest zijn met het misbruik.

2.2. Klager heeft een ingewikkeld seksueel/emotioneel leven geleid. Hij heeft 18 jaar met een man gewoond. Inmiddels woont hij al 20 jaar samen met een vrouw die het seksueel misbruik uit het verleden goed opvangt. Het leven van klager is ingewikkeld. Hij wil de 'deksel op zijn emoties' houden. Doet hij dat niet, dan heeft hij zijn leven niet meer onder controle.

2.3. Klager wil dat het kerkelijk gezag weet wat er is gebeurd. Hij heeft wraakgevoelens, is kwaad en voelt zich gekwetst. Klager is er vrijwel zeker van dat de toenmalige collega's van aangeklaagde van de situatie hebben geweten. Hij begrijpt niet dat zij niet hebben ingegrepen.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De vicaris-generaal heeft in zijn reactie gesteld dat onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Hij concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik maar dat het beschrevene een zodanig waarachtige indruk maakt dat op zijn minst grote vraagtekens geplaatst moeten worden bij de persoon van de aangeklaagde.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

4.3. Er zijn ruim veertig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie acht aannemelijk dat klager gedurende zijn verblijf op [instelling], van 1962-1968 meerdere malen per week seksueel is misbruikt door aangeklaagde, waarbij ook anale penetratie/verkrachting plaatsvond.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast blijkt uit de na te noemen verklaringen van [naam], [naam], [naam], [naam] en [naam], zoals weergegeven in het boek “[titel]” geschreven door [auteur], dat velen op de hoogte waren, dan wel een sterk vermoeden hadden van het “speciale plekje” dat klager bij aangeklaagde innam.

[Naam] indertijd een goede vriend en collega van aangeklaagde kan zich niets voorstellen bij seksueel misbruik door aangeklaagde, maar vraagt zich wel af of er sprake zou kunnen zijn geweest van een affectieve verwikkeling.

[Naam], destijds surveillant op [instelling] weet nog dat klager dagelijks bij aangeklaagde over de vloer kwam. Klager was vaak op de kamer van aangeklaagde ook 's avonds ver na normale bedtijden. Hij vond het allemaal wel vreemd, maar heeft er destijds niets achter gezocht.

[Naam], een vriend van klager in de eerste jaren op [instelling], vond wel dat het opviel dat klager veel bij aangeklaagde op de kamer was. Hij dacht dat dit was vanwege extra zorg. Hij zocht daar destijds niets achter, maar geeft toe dat hij toen wel erg onnozel was.

Ook medeleerling [naam] viel het op dat klager niet meer naar de lessen ging, nooit in de studiezaal kwam en na zijn overstap naar [plaats] altijd maar op de kamer van aangeklaagde zat en niet meer met de andere scholieren at.

Toos, de huisgenote van aangeklaagde, waarmee hij 30 jaar heeft samen gewoond, verklaart dat klager vaker op bezoek kwam. Zij weet dat klager en aangeklaagde een bijzondere band hadden. Als zij wordt geconfronteerd met het verhaal van klager is haar reactie: “Als klager dat zegt, zal dat wel zo zijn”. Aangeklaagde heeft haar nooit deelgenoot gemaakt van zijn affaire, maar het verhaal verbaast haar niet echt.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 13 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem een vertrouwenspersoon.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan.

Mocht klager schadevergoeding wensen, dan dient hij zich - na gegrondverklaring van de klacht door de Bisschop - te wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van Roermond de klacht gegrond te verklaren en om klager namens de Kerk oprechte excuses aan te bieden voor het misbruik dat hem is aangedaan.

Dit advies is vastgesteld op 13 januari 2012 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, mr. P.A. Schaafsma en drs. A.M. van Beelen, leden, bijgestaan door mr. M. Braspenning-Groeneveld, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Bisschop van Roermond en aan klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Procedure stelt de Bisschop binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Procedure geeft de Bisschop daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Bisschop.